

Frivillighed blandt studerende på Aarhus Universitet

Bevæggrunde, udfordringer og forslag

Studerterhus Aarhus, 2020

Indhold

Introduktion	3
Om rapporten	4
Om de frivillige	4
Bevæggrunde for frivillighed blandt studerende	6
Frivilligkompetencer og arbejdsliv	8
Udfordringer for frivilligt arbejde	10
Forslag til arbejdet med frivillige	12
Konklusioner	14

Studenterhus Aarhus

Nordre Ringgade 3
8000 Aarhus C

info@studenterhusaarhus.dk
tlf.: 86 18 30 21
cvr: 27 36 40 39

Introduktion

Frivillighed blandt studerende på Aarhus Universitet har mange ansigter og lige så mange forskellige bevæggrunde. Med denne rapport kastes der lys over nogle af de motivationer, der driver frivilligheden, og hvilken forståelse frivillige har af deres eget frivillige arbejde og de kompetencer, de erhverver sig i forbindelse med deres frivillighed, ligesom der præsenteres udfordringer for frivillighed og forslag, der kan gøre det lettere og mere attraktivt at være frivillig studerende på Aarhus Universitet.

For nogle frivillige gælder det, at de med deres frivillighed føler, at de oparbejder kompetencer, der kan bruges i arbejdslivet efter dimission. For andre er det vigtigste, at de er med til at understøtte studielivet lokalt og gøre det lettere og mere attraktivt at være studerende. I afsnittet **om de frivillige** kan du læse mere om de mange måder hvorpå, man kan være frivillig på Aarhus Universitet. I det efterfølgende afsnit udfoldes de mange **bevæggrunde der er for frivillighed blandt studerende**.

Der er stor variation i hvilke kompetencer, de frivillige selv mener, de erhverver sig i forbindelse med deres frivillige arbejde, og der er blandt de adspurgte også forskel på, hvordan de forestiller sig, at deres kompetencer kan benyttes i livet efter studierne. Disse emner behandles i afsnittet om **frivilligkompetencer og arbejdsliv**.

Der er desværre ikke altid medvind i det frivillige arbejde, og derfor afdækkes nogle af de **udfordringer for frivilligt arbejde**, som frivillige oplever, i afsnittet herom. Som det dog ofte er blandt frivillige, er der en vilje til at tage udfordringerne op og skabe kreative løsninger og forslag, som kan bruges blandt efterfølgende generationer af frivillige. De adspurgtes egne **forslag til arbejdet med frivillige** præsenteres i afsnittet af samme navn.

Nogle af de åbenlyse udfordringer der har præget 2020 har været forårsaget af den verdensomspændende COVID-19-pandemi, der umuliggjorde både sociale og til dels også faglige arrangementer på Aarhus Universitet i langt størstedelen af de studieaktive måneder i både foråret og efteråret 2020. På trods af frustrationen blandt de frivillige deltagende i denne undersøgelse er engagementet stadig stort, og ønsket om at skabe et bedre studieliv på Aarhus Universitet lever i bedste velgående.

En stor tak til alle de frivillige, der har deltaget i udarbejdelsen af denne rapport, og til alle dem der hver dag arbejder frivilligt for at gøre studielivet bedre, sjovere og mere spændende.

Om rapporten

Denne rapport er udfærdiget af Studenterhus Aarhus på baggrund af fokusgruppeinterviews med grupper af frivillige studerende på Aarhus Universitet. I rapporten omtales disse som de frivillige. Interviewene er udført som semistrukturerede interviews, og de frivillige er derfor i stort omfang blevet bedt om at forholde sig til de samme spørgsmål, selvom digressioner og opfølgende spørgsmål til konkrete emner er forventelige. Selve spørgsmålene er af bred karakter og stilles på den ene side med henblik på at skabe refleksion hos de frivillige om deres bevæggrunde, egne kompetencer og deres rolle i studiemiljøet, og på den anden side for at få afklaret eksempelvis hvor meget tid de frivillige bruger på deres frivillige arbejde, hvordan de veksler imellem deres frivillige arbejde, studiejob og studie, hvilket formål deres forening arbejder for, samt hvilke aktiviteter de laver som frivillige. De frivillige deltager i undersøgelsen som privatpersoner og altså ikke som repræsentanter for eventuelle foreninger. Interviewene er gennemført i oktober 2020. Citater fra de frivillige bliver bragt med disses samtykke og bringes i rapporten blot med fornavn, da det ikke er rapportens hensigt at viderebringe konkrete erfaringer og udfordringer fra enkelte foreninger, studier eller fakulteter, men derimod at sige noget bredt om det at være frivillig studerende på Aarhus Universitet.

Rapporten er udarbejdet af Studenterhus Aarhus på foranledning af Aarhus Universitet. Studenterhus Aarhus er en privat nonprofitorganisation, der arbejder i krydsfeltet mellem studieliv, kulturliv og erhvervsliv. Organisationen er drevet af frivillige, der med energi og engagement skaber muligheder for studerende på de videregående uddannelser i Aarhus. De frivilliges arbejde understøttes af et sekretariat med otte fastansatte og et varierende antal praktikanter og studentermedhjælpere, og Studenterhus Aarhus har mere end 17 års erfaring med frivillighed blandt studerende fra videregående uddannelser. Studenterhus Aarhus er bl.a. finansieret af medlemsorganisationerne, der tæller de videregående uddannelsesinstitutioner i Aarhus og flere end 100 private og offentlige organisationer, samt af de mange studentermedlemmer, der støtter arbejdet for et sundt og bæredygtigt studiemiljø i Aarhus.

For mere information om Studenterhus Aarhus besøg www.studenterhusaarhus.dk.

Om de frivillige

Der er mange måder at være frivillig og studerende på Aarhus Universitet. Nogle er fast tilknyttet studentpolitiske organisationer, fredagsbarer og andre traditionelle foreninger med CVR-numre, foreningskonti i

banken, forpersoner og kasserere. Andre er løst tilknyttet enkelte formål, enkelte arrangementer, og identificerer sig måske ikke som frivillige i foreningslivet i traditionel forstand, men som studerende, der gør deres medstuderende en tjeneste. Andre igen er tilknyttet foreninger, der ikke arbejder på Aarhus Universitet, men som gør et frivilligt stykke arbejde et andet sted i Aarhus.

Blandt de adspurgte til denne rapport findes særligt fire større grupperinger af frivillige: frivillige i fredagsbarer og festforeninger, frivillige i faglige organisationer, herunder foredragsforeninger og studieforeninger, frivillige i studenterspolitiske foreninger og uddannelsesnævn samt frivillige tutorer. I flere sammenhænge er der et større eller mindre overlap mellem foreningerne og deres formål.

Derudover findes der blandt de frivillige et væld af andre typer frivillighed, herunder eksempelvis frivillige i sportsforeninger, bogformidlinger, studenterdrevne magasiner, foreninger uden for Aarhus Universitet og mange flere. Fælles for alle de frivillige er, at de arbejder på baggrund af eget engagement – om end med mange forskellige bevæggrunde – og ikke modtager betaling for deres arbejde.

Hvor meget tid bruger de frivillige på deres frivillige arbejde?

- Frivillige der er aktive i én forening bruger 2-3 timer om ugen
- Frivillige, der besidder en tillidspost, bruger omtrent 5 timer om ugen
- Frivillige der er aktive i to eller flere foreninger, eller som tutorer, bruger omtrent 10 timer om ugen

En anden ting, der også er tydeligt i denne undersøgelse, er, at de frivillige sjældent begrænser sig til blot én type frivilligt arbejde. Blandt de adspurgte er langt størstedelen engageret i mere end én rolle, oftest som frivillig i én eller flere traditionelle foreninger samt frivillig tutor for nye studerende. Enkelte af de frivillige besidder således også formelle tillidsposter som eksempelvis forpersoner eller kasserere i én forening, og er menige frivillige i en anden forening eller som tutorer, men der er også enkelte frivillige der besidder flere tillidsposter, eller på anden vis har et formelt

ansvar i mere end én forening. De frivillige, der er engagerede i én forening, og ikke besidder en tillidspost, bruger i gennemsnit to til tre timer om ugen på deres arbejde, og for de, der besidder en tillidspost, gælder det, at de bruger op imod fem timer om ugen. De frivillige der arbejder i mere end én forening arbejder typisk i op imod 10 timer om ugen på deres frivillige arbejde, særligt i spidsbelastingsperioder som eksempelvis studiestart eller omkring den periode, hvori et bestemt større arrangement afvikles.

“Det kan godt være, at jeg ikke laver noget hele tiden, men det fylder meget i hovedet – jeg går og tænker meget over det.”
- Victor, frivillig

Det er også tid – eller mangel på samme – der bliver anset som den største udfordring for det frivillige arbejde. De frivillige oplever, at de er pressede i hverdagen, og at der derfor er perioder, hvor visse elementer af livet

som studerende bliver nedprioriteret. Dette kan gælde både studierne og læsningen, det frivillige arbejde og eventuelle studiejobs, men også socialt samvær med venner og familie, træning eller andre fritidsaktiviteter. Blandt de frivillige er der dog bred enighed om, at det er den opgave, der bærer det største sociale ansvar, der bliver prioriteret først, og for de frivillige er dette ofte det frivillige arbejde, da det er her, de har en stor del af deres sociale omgangskreds. Fælles for en stor del af de frivillige er, at de betegner Aarhus Universitet som et omdrejningspunkt i deres liv, og at de bruger mere tid på universitetet, end hvad der, ifølge dem selv, forventes. Dette er særligt udtalt blandt frivillige, der har mere end én frivillig rolle i en forening på universitetet.

**”Dem, jeg har mødt igennem mit frivillige arbejde, er dem, jeg har mest til fælles med”
- Sofie, frivillig**

Der er, for de fleste af de adspurgte, ikke en direkte studierelevans i deres frivillige arbejde, men der er bred enighed om, at deres frivillige arbejde og de oparbejdede kompetencer vil gavne dem på længere sigt. Dette emne behandles dybere nedenfor. Hvad, der er særligt i denne forbindelse, er dog, at de frivillige studerende på den anden side heller ikke ser en direkte modsætning mellem deres frivillige arbejde og deres studier, hvorfor flere af de frivillige beskriver, hvordan de i løbet af en dag kan veksle imellem læsning, opgaveløsning og frivilligt arbejde uden at opleve følelsen af ikke at have arbejdet med deres studie. Der er dog også bred enighed om, at det frivillige arbejde kan opfattes som gode overspringshandlinger fra studierne, hvorimod overspringshandlinger, der ikke er relateret til det frivillige arbejde, opfattes som dårlige og dermed kan give anledning til dårlig samvittighed.

Bevæggrunde for frivillighed blandt studerende

De frivilliges bevæggrunde for deres arbejde er lige så varierede som deres ansvarsopgaver. Én ting er dog fælles for dem alle, nemlig at de, med deres frivillige arbejde, oplever, at de udvider deres personlige og professionelle netværk på deres respektive studier. Enkelte udtrykker, at det har konkret indflydelse for deres

**”Jeg føler, at jeg får noget positivt ud af at være frivillig, når jeg kan se, at jeg har skabt noget, der gør andre glade. Det er virkelig motiverende.”
- Mads, frivillig**

muligheder for at få adgang til studiejobs, praktikpladser og arbejdsmarkedet efter endt studie, og at dette er en vigtig faktor i deres frivillige arbejde. Andre beskriver, hvordan kontakten med ældre studerende har hjulpet dem til at finde inspiration i forbindelse med udlandsophold, praktikforløb og emner

til eksamensopgaver, ligesom denne kontakt har givet dem mulighed for at erfaringsudveksle, diskutere og reflektere over egne kompetencer, og hvordan disse kan bringes i spil. På samme måde nævnes det, at spar-

ringen med ældre studerende har givet større ro og overblik over de frivilliges egne studier og de muligheder, der findes, ligesom det giver anledning til både glæde og refleksion, når egne erfaringer gives videre til yngre studerende, og når der skabes positive forandringer, arrangementer eller fester til gavn for yngre årgange.

De fleste af de frivillige forklarer, at de tidligt i deres studieforløb besluttede sig for at blive frivillige. For flere gælder det, at de blev introduceret til det frivillige arbejde allerede i studiestarten, og at de her fik et indtryk af, at det frivillige arbejde var en god mulighed for at møde studerende fra andre årgange, for at udbygge deres netværk og for at skabe muligheder for sig selv.

“Det er fantastisk at kunne gå ud på gangene, og så er der altid et venligt ansigt og nogle, du kender.”

- Line, frivillig

Vigtigt for de frivillige studerende er særligt det sociale netværk, som de bliver en del af, når de melder sig som frivillige i en organisation.

Dette netværk er for flere en afgørende faktor for deres fastholdelse på studiet, når motivationen for læsning, studiegruppemøder og forelæsninger er dalende, og en enkelt frivillig beskriver således at vedkommende, i mødet med andre frivillige, oplever at være sammen med andre studerende, der forstår det engagement, den frivillige gerne vil tilbyde, og den lyst som den frivillige har til at gøre noget for sine medstuderende. En anden frivillig beskriver således også, at studietiden for vedkommende er mere end blot studie og læsning, og at det frivillige arbejde dermed er med til at sikre, at den studerende er blevet fastholdt på studiet.

Ønsket om at give tilsvarende netværk og muligheder til yngre studerende er også en tydelig motivationsfaktor for de frivillige studerende, der beskriver hvordan de, med deres frivillige arbejde, er med til at sikre fastholdelsen på studiet – både for andre frivillige og for studerende, der ikke er frivillige. Dette gøres eksempelvis i rollen som tutorer, hvor de frivillige efter eget udsagn er med til at skabe kulturen på studierne. Dermed er de med til at sætte tonen på studiet ved,

igennem deres frivillige arbejde som tutorer, at videreformidle deres egen version af, hvordan studerende på det pågældende studie er og bør være, og de mener således selv, at de er

med til at skabe studiemiljøet på studierne. På samme måde

oplever de frivillige, der repræsenterer de studerende i uddannelsesnæv-

nene, at de her bliver set som vigtige for studiemiljøet, og at de i uddannelsesnævnene oplever at blive lyttet til af fagmiljø og administration. Her er det vigtigt for de frivillige, at de kan fungere som talerør for de studerende. Fælles for de frivillige, der oplever, at de bliver anerkendt som vigtige for studiemiljøet, gælder det, at de bliver yderligere motiveret i deres frivillige arbejde, når de modtager denne anerkendelse.

“På vores institut er der stor opbakning til vores arbejde, og de anerkender, at vores arbejde er vigtigt.”

- Sofie, frivillig

En yderligere motiverende faktor for de frivillige er de professionelle kompetencer, som de udvikler i deres frivillige arbejde. Det er dog ikke det første, der nævnes, når de frivillige bliver spurgt til deres motivation for deres frivillige arbejde. Der er ingen af de frivillige, der oplever, at de kompetencer, de udvikler i deres frivillige arbejde, er direkte relevante for deres studie som sådan, men de er alligevel af den opfattelse, at disse kompetencer vil hjælpe dem, når de skal møde arbejdsmarkedet efter dimission. De konkrete kompetencer udfoldes nedenfor, men det er værd at nævne, at flere af de frivillige beskriver, at de oparbejder kompetencer, som de ikke mener kan skabes igennem deres studier, og at dette er en motiverende faktor i deres frivillige arbejde. Udover disse professionelle kompetencer er det også vigtigt for de frivillige, at de udvikler personlige, interpersonelle kompetencer, som de alle er enige om, vil hjælpe dem i deres videre liv, og at det hjælper dem til at udvikle sig personligt.

“Studiet og mit frivillige arbejde komplimenterer hinanden, og det giver alt sammen noget i sidste ende, når jeg skal ud og finde job.”
- Anne, frivillig

Frivilligkompetencer og arbejdsliv

Der er blandt de frivillige bred enighed om, at de kompetencer, de erhverver sig i deres frivillige arbejde, kan bruges i arbejdslivet efter studiet, og at det er kompetencer, som de vil anføre på deres CV i en sådan form, at disse giver mening for en ansættelsesansvarlig i en konkret ansættelsessituation. Blandt de kompetencer, som alle de frivillige beskriver, nævnes ledelse, projektledelse, formidling, strukturering og selvtillid og overskud. Sidstnævnte er naturligvis svær at beskrive i en konkret jobsøgningssituation, men de frivillige mener alligevel, at de med deres frivillige arbejde kan vise, at de er i stand til at udvise overskud, og at de er villige til at gøre et ekstra stykke arbejde udover deres studier, og at dette i sig selv er attraktivt for en arbejdsgiver.

De frivillige oplever, at de oparbejder kompetencer inden for ledelse af andre frivillige, når de planlægger

De vigtigste frivilligkompetencer:

- Ledelse
- Strukturering
- Projektledelse
- Formidling

og afvikler møder og arrangementer, og at disse kompetencer kan overføres direkte til arbejdslivet efter studierne. Enkelte nævner, at de som besiddere af tillidsposter som eksempelvis forperson eller kasserer i en frivilligorganisation, er blevet i stand til at lede og fordele arbejdet, prioritere opgaver og kommunikere med andre i tilsvarende positioner, herunder både andre frivillige og ansatte på Aarhus Universitet. Som

tillidsvalgt er den frivillige typisk valgt af sine med-frivillige, og oplever derfor, at der med valget følger et stort ansvar, som fylder meget i bevidstheden, og at det derfor ikke altid er lige sjovt at være valgt til en tillidspost i en organisation. Alligevel oplever de, at de får en fornemmelse af at have gjort et stort og vigtigt

stykke arbejde, når de lykkes med den opgave, som de har påtaget sig. I samme forbindelse er det gældende for alle de frivillige, at de oplever at have erhvervet sig kompetencer inden for projektledelse, som vil blive set i et positivt lys hos ansættelsesansvarlige. De frivillige beskriver, at de har lært at sætte deadlines og både lave og følge planer inden for mange felter, herunder kommunikation, ledelse og afvikling af arrangementer. Disse kompetencer hjælper dem, når de eksempelvis skal skrive eksaminer, arbejde i studiegrupper og som praktikanter.

Frivillighed på CV'et?

Flere af de frivillige nævner, at de vil tilpasse deres CV efter den konkrete stilling de søger, og at de i de fleste tilfælde vil tilføje deres frivillige arbejde i en særlig sektion på CV'et.

Det frivillige arbejde giver, ifølge de frivillige, en platform, hvor de føler, at de kan afprøve deres kompetencer, inden de skal ud på arbejdsmarkedet, og i deres forståelse af denne platform er det essentielt, at de ikke oplever, at de kan sanktioneres på samme måde, som de forestiller sig, at de kan i professionelt øjemed. Det giver dem dermed mulighed for at prøve, og i nogle tilfælde fejle, uden at dette har store konsekvenser for deres professionelle virke.

Alle de frivillige fortæller, at det er vigtigt for dem at have denne platform, hvor de kan afprøve deres kompetencer, og enkelte beskriver også, at det er særdeles vigtigt for dem, da de opfatter deres studier som meget teoretiske, og at de derfor har brug for at kombinere de teoretiske overvejelser med praktisk erfaring.

En anden konkret kompetence, som flere af de frivillige beskriver, er evnen til at strukturere deres hverdag med studie, studiejobs og frivilligt arbejde. For nogle er dette mere aktuelt end for andre, da ikke alle oplever at bruge den samme mængde tid på deres frivillige arbejde, men det er generelt gældende, at de frivillige oplever, at deres tid er brugt mere effektivt, end før de blev frivillige. Her skal det nævnes, at flere af de adspurgte ikke oplever en generel forpligtelse for studiearbejdet over for deres medstuderende eller over for uddannelsesinstitutionen, men at deres forpligtelser på studiet primært er at finde i mindre studiegrupper, for dem der er aktive i disse, og over for

dem selv og de forventninger, de har til sig selv. I forhold til deres frivillige arbejde op-

lever de dog at have store sociale forpligtelser, fordi de

typisk bliver enige med andre frivillige om, hvilke opgaver der skal

udføres, og at det forventes af dem, at de er i stand til at udføre disse opgaver. Det nævnes dog også af flere, at de frivillige er gode til at hjælpe hinanden indbyrdes, hvis nogen har påtaget sig opgaver ud over evne – og at de ligeledes er gode til at bede om hjælp, hvis dette er tilfældet. Dette er også en konkret kompetence, som de frivillige oplever kan være brugbar i arbejdslivet.

Blandt de adspurgte er der bred enighed om, at de kompetencer, de har erhvervet sig som frivillige, vil blive

”Jeg har fået en selvtillid og en selvindsigt til at sige: det her, det kan jeg”

- Dina, frivillig

godt modtaget til jobsamtaler og blandt ansættelsesansvarlige, og alle svarede positivt på, at de ville tilføje disse kompetencer på deres CV. I diskussionen om hvordan disse kompetencer skulle beskrives, var der dog tvivl om, hvad der konkret skulle skrives i CV'et, og hvor højt det frivillige arbejde skulle prioriteres. En del af refleksionen hos de frivillige drejer sig om, hvordan de erhvervede kompetencer kan oversættes og vinkles på den rigtige måde, og netop dette kan være et emne til videre overvejelse, som denne rapport også foreslår i afsnittet om de gode idéer til det fortsatte arbejde med frivillighed blandt studerende på Aarhus Universitet, hvor eksempelvis kurser for frivillige kunne hjælpe de frivillige til at beskrive deres erhvervede kompetencer.

Særligt kompetencer, der er oparbejdet i eksempelvis fredagsbarer og som tutorer, fremstod for de frivillige som stigmatiserede, og på trods af at alle de frivillige i sådanne foreninger er enige om, at disse kompetencer er vigtige for dem i forbindelse med jobsøgning, var der ikke enighed om, hvordan disse vil blive modtaget. Netop dette gav anledning til overvejelser, hvor det blandt andet fremgik, at de adspurgte kunne risikere at blive anset som festaber eller useriøse, hvorfor det kunne være svært at forklare de positive elementer af dette arbejde, som der, med de frivilliges egne ord, beskrives som eksempelvis ansvar, økonomisk forståelse, struktur, ledelse og formidling.

Anderledes ligetil var det dog for de frivillige, der primært arbejder med politiske spørgsmål, foredrag, redaktionsarbejde og indflydelse på studiemiljøet at forestille sig, hvordan de kompetencer, de her har erhvervet sig, vil blive modtaget. De frivillige kunne her beskrive, hvordan de har lært at begå sig i en stor og politisk styret organisation, hvordan de har lært at arbejde i de hierarkier, der findes i forholdet mellem studerende, frivillige og teknisk administrativ- og videnskabeligt personale, og hvordan de har lært at lede både frivillige og projekter. Disse kompetencer var for de frivillige lette at beskrive, og der er bred enighed om, at dette ville blive modtaget positivt i ansættelsessituationer – også uden længere forklaringer, da de frivilliges indtryk var, at der som udgangspunkt ses positivt på denne type ekstracurriculære aktiviteter.

Udfordringer for frivilligt arbejde

Tid – eller manglen på samme – ses som den største udfordring for de fleste af de frivillige, der oplever, at de i perioder ikke har tid til at varetage deres frivillige arbejde. For nogle giver dette en fornemmelse af dårlig samvittighed, fordi de dermed ikke er i stand til at leve op til de forpligtelser, som omtales tidligere i denne rapport. Den manglende tid til at udføre de frivillige opgaver skyldes, ifølge de frivillige, mange forskellige forhold, herunder oplevede forventninger fra medstuderende og undervisere samt andre ydre forhold som eksempelvis studiejobs, praktik eller familiære forpligtelser. Samtidig er der bred enighed om, at dette er uundgåeligt, og de frivillige påtager sig selv ansvaret for at være i stand til at prioritere deres ressourcer på den mest hensigtsmæssige måde.

En anden af de udfordringer, der nævnes blandt mange af de adspurgte, er manglende viden om mulighederne for frivillige på Aarhus Universitet. Hvem skal man gå til, hvor kan man være, og hvad er tilladt? Denne manglende viden kan stå i vejen for det frivillige engagement og kan i værste fald tage pusten fra de frivillige, der ikke har ressourcerne til at søge indsigt i, hvilke muligheder de har, eller har kontakt til andre, der enten har stået i samme situation eller har viden, som kan hjælpe de frivillige. Blandt de, der allerede har etablerede kontakter til fagmiljø, studenterstudievejledere og teknisk administrativt personale, anses denne kontakt som værende særdeles værdifuld.

Enkelte frivillige har oplevet en følelse af at blive modarbejdet af strukturer og fagmiljø, der eksempelvis har insisteret på, at der med et universitetsstudie ikke er tid til også at være frivillig. Andre oplever modsat, at deres frivillige engagement bliver værdsat af fagmiljøet, hvor de frivillige har adgang til forelæsninger og undervisningstimer, hvor de kan fortælle om deres arbejde og rekruttere nye frivillige, ligesom der i nogle tilfælde også både er videnskabeligt- og teknisk administrativt personale, der deltager i faglige og sociale arrangementer ud over, hvad de frivillige selv mener kan forventes.

En anden og meget vigtig udfordring er den vekslende tilslutning til det frivillige arbejde, hvor flere af de adspurgte oplever, at det kan være svært at opretholde en mængde aktiviteter eller forblive en aktiv forening, når der er stor udskiftning blandt de frivillige. Der opleves således, at der i de frivillige organisationer er en kerne af frivillige, der typisk begynder deres frivillige arbejde tidligt i deres studietid, og som sikrer kontinuiteten, men at der rundt om denne kerne er et varierende engagement fra andre frivillige. Dette bliver af de frivillige set som et grundvilkår for deres arbejde, som betyder, at de i nogle tilfælde er nødt til at påtage sig arbejde, som de ikke først havde regnet med, for at opretholde foreningens aktiviteter. Det varierende engagement kan, ifølge de frivillige, skyldes både legitime afbrydelser – eksempelvis eksamensperioder, studieskift, studiejobs og praktik- og udlandsophold – samt illegitime afbrydelser som eksempelvis manglende interesse og manglende evne til at administrere tid.

De største udfordringer for frivilligt arbejde:

- Manglende tid
- Manglende viden
- Vekslende deltagelse

Det er dog ikke kun udfordringer, de frivillige er villige til at dele. Blandt de frivillige er der flere konkrete forslag, der kan gøre det lettere at være frivillig og studerende. De forslag, der oftest blev bragt op i forbindelse med undersøgelsen til denne rapport, findes herunder.

Forslag til arbejdet med frivillige

Frivilligportal

Ligesom der findes både medarbejderportal og studieportal på Aarhus Universitets hjemmeside, anbefales det at oprette en frivilligportal, hvor frivillige studerende kan indhente ressourcer, vejledninger og guides, der kan lette det frivillige arbejde. I en fakultetsinddelt frivilligportal vil det også være muligt at oplyse om relevante kontaktpersoner, eksempelvis fagkoordinatorer, betjente, studievejledere og studieledere, der kan lette det frivillige arbejde, assistere med lokalebooking, hjælpe med kontakten til studerende og oplyse om mulighederne for ansøgning om midler.

Lettere lokalebooking

Flere af de frivillige udtrykker også klare ønsker om en digitalisering af processen med lokalebooking, der lige nu opleves som en meget konkret udfordring, der ifølge de frivillige ikke er fulgt med tiden. I øjeblikket er det således for nogle af de frivillige kun muligt at booke lokaler ved at møde op på bestemte kontorer inden for korte tidsrum for at tilvejebringe underskrifter og tilladelser, og der efterspørges derfor en mere fleksibel løsning, der kan gøre det lettere at reservere lokaler.

Dedikerede kontaktpersoner

Blandt de adspurgte studerende er et ønske om dedikerede kontaktpersoner, der kan hjælpe med at navigere i det store og avancerede politiske system, som Aarhus Universitet er.

Flere af de frivillige studerende fortæller, at de har positive oplevelser med kontakter, der både er ansat af Aarhus Universitet og dermed kender relevante personer og systemer, og som samtidig optræder som frivillige. Disse er eksempelvis studenterstudievejledere, studentermedhjælpere og instruktører, og de udgør en stærk ressource blandt de frivillige.

De frivillige ytrer ønske om at formalisere denne kontakt til Aarhus Universitet og få oprettet dedikerede kontaktpersoner, som de kan henvende sig til med spørgsmål – eksempelvis fagkoordinatorer, studiesekretærer eller institutledere.

Kurser og workshops

Hvordan bliver man klogere på sine muligheder og kompetencer som frivillig? Et forslag, som nævnes flere gange af de frivillige studerende, er kurser og workshops, der kan afklare, hvilke kompetencer man får som frivillig, hvilke muligheder der er for at søge økonomisk støtte til det frivillige arbejde og hvordan dette gøres bedst samt kurser i eksempelvis projektledelse, kommunikation, eventafvikling, kontakt til myndigheder og meget mere. Én mulighed kunne være at indhente eksterne kompetencer, som kan facilitere sådanne kurser og workshops eller benytte de lokale kompetencer på fakulteterne, hvis disse er til stede.

Etablering af frivillignetværk

Flere af de frivillige efterspurgte et sted, hvor de kan møde andre, der er frivillige som dem selv. Derfor foreslår flere oprettelsen af strukturerede frivillignetværk, hvor der er mulighed for viden- og erfaringsdeling. Der er ikke enighed om, hvorvidt sådanne netværk skal faciliteres af ansvars personer med tilknytning til eksempelvis fagmiljø eller administration, men der er bred enighed om, at det vil skabe værdi for de frivillige, at kunne møde andre, der står i en tilsvarende situation som dem selv, eller som tidligere har stået i tilsvarende situationer. Med sådanne netværk vil det, ifølge de frivillige, også være lettere for Aarhus Universitet at videregive beskeder til de aktive frivillige og vice versa.

Konklusioner

I denne rapport er det gennem semistrukturerede fokusgruppeinterviews undersøgt, hvilke typer af frivillighed der findes blandt studerende på Aarhus Universitet, hvilke motivationer der ligger bag frivilligheden, hvilke kompetencer der oparbejdes i det frivillige arbejde, og hvilke udfordringer og mulige løsninger der findes.

Der er mange forskellige måder at være frivillig studerende på Aarhus Universitet på, men fælles for de frivillige er det, at det er det sociale netværk, der er den mest motiverende faktor. Af andre bevæggrunde nævnes oparbejdelsen af kompetencer, der, ifølge de frivillige selv, kan bruges i arbejdslivet efter endt studie, de sociale og interpersonelle kompetencer der bliver oparbejdet i det frivillige arbejde og muligheden for sparring og erfaringsudveksling med både ældre og yngre studerende. De adspurgte frivillige er enten menige medlemmer eller tillidsvalgte i frivillige foreninger, eller aktive som tutorer, i studieforeninger, i studenters politiske foreninger, i sportsforeninger eller i foreninger uden for Aarhus Universitet. En del af de adspurgte er frivillige i mere end én forening eller som tutorer, og flere af disse oplever, at disse foreninger udgør en stor del af deres sociale liv. De frivillige bruger alt mellem to og ti timer om ugen på deres frivillige arbejde alt afhængig af deres ansvarsområder og aktiviteten i de pågældende foreninger og oplever også, at tiden – eller manglen på samme – er den største udfordring for deres frivillige engagement. Blandt andre udfordringer nævnes også manglende viden om mulighederne for frivillige og frivilligt arbejde, og den meget vekslende deltagelse i det frivillige arbejde, der kan skyldes både legitime årsager som udlandsophold, praktikophold eller studieskift, og mindre legitime årsager som eksempelvis manglende interesse eller manglende evne til at administrere tid. De frivillige oplever, at deres frivillige arbejde er lige så gyldigt som deres studiearbejde, og de veksler i høj grad mellem læsning, opgaveløsning og det frivillige arbejde

De frivillige oplever, at deres arbejde giver dem en platform, hvor de kan erhverve sig konkrete kompetencer der ligger ud over den teoretiske viden, de oparbejder på studiet, og at disse i kombination kan bruges, når de frivillige skal søge om studiejobs, praktikpladser og jobs efter endt studie. Der er bred enighed om, at de frivillige kompetencer kan skabe værdi for de frivillige på CV'et eller til jobsamtalen, men at det samtidig kan være svært at oversætte og vinkle disse kompetencer på den rigtige måde. Netop dette nævnes også som et muligt element i det fremtidige arbejde med frivillige studerende, hvor det foreslås, at der oprettes kurser og workshops, hvor de kan lære at sætte ord på de kompetencer, de har oparbejdet, eller hvor de kan lære at søge om midler og bevillinger, lære om kommunikation, om projektledelse eller om afvikling af arrangementer. Af andre forslag nævnes etableringen af frivillignetværk, oprettelsen af en frivilligportal på Aarhus Universitets hjemmeside og en formalisering af kontakten til Aarhus Universitet, eksempelvis igennem dedikerede kontaktpersoner eller koordinatore.

Studentarhus Aarhus

Nordre Ringgade 3
8000 Aarhus C

info@studenterhusaarhus.dk
tlf.: 86 18 30 21
cvr: 27 36 40 39